

V Potočkách

15.9.2023 - | Městská část Praha 12

Okolí dnešní radnice Prahy 12 prošlo v posledních desetiletích výraznou proměnou.

Historické jméno tohoto místa připomíná voda Libušského potoka, která nyní skryta pod příkrovem tramvajové trati stále spěchá směrem k Vltavě. Od roku 2004 je páteční modřanská komunikace pojmenována po Aloisi Šiškově.

Generálmajor Alois Šiška (1914 Lutopecny – 2003 Modřany) se trvale usadil v Modřanech v roce 1989. V nenápadném řadovém domku Na Cikorce dopsal a připravil ke 4. kompletnímu vydání knihu svých pamětí *KX-B neodpovídá*. Do záhlaví vzpomínek na své aktivní působení ve 311. československé bombardovací peruti Royal Air Force během druhé světové války vepsal: *„Tuto knihu připisuji všem spolubojovníkům, kteří v životě i smrti zůstali věrni ideálům, za něž jsme odešli bojovat.“*

Vzpomínky, které detailně pojednávají mimo jiné o nouzovém přistání letounu Vickers Wellington KX-B v Severním moři, začal psát už v době svého téměř dvouletého poválečného léčení v Anglii. Po návratu do Československa zůstal rukopis až do druhé poloviny 60. let ukryt kvůli perzekucím, kterým představitelé západního odboje v tehdejších socialistickém zřízení museli čelit. Původní rukopis jeho paní Vlasta doma přepisovala na kufříkovém psacím stroji.

Válečný příběh Aloise Šišky je v mnoha ohledech unikátní a stojí za to se do něj začíst: *„Dinghy se zmítá, tříšť do nás nemilosrdně bije a zlévá nás, je mi slabo, ztrácím se někam... Sedíme ve vodě po pás, ztuhlé Tománkovo tělo mě převyšuje. Sehnutá Mohrova hlava spočívá na Ščerbových prsou. Pavel říká ať to skončujeme, utopíme se... Ne, všechno, ale do vody ne...“*

„Nebylo pochyb, ocitli jsme se na dvoře německé vyšetřovací věznice na Pankráci. Naléhali na mě, abych se vyslékl, a hodili mi nějaké pruhované kalhoty a kabát: Tyhle hadry za vojenskou uniformu? Nikdy!“

„Při čekání na výsledky v proslulém ‚biografu‘ v Petschkově paláci, jsem viděl na stěně poslední slova loučení vyrytá patrně nehtem: ‚Sbohem, matko.‘ Jako by to někdo vyryl i za mě.“

Dcera Aloise Šišky, profesionální překladatelka Dagmar, vzpomíná s důrazem na moravský přízvuk: *„Tata vždy toužil mít knížku vydanou i v Anglii, ale za jeho života se to nepodařilo. Také chtěl, abych ji přeložila já. Mně se to povedlo, našla jsem vydavatele a knížka byla publikována v roce 2008 nakladatelstvím Pen & Sword Books pod titulem Flying for Freedom.“*

Po sametové revoluci Alois Šiška opět pomáhal s rehabilitací bývalých spolubojovníků a stal se místopředsedou Sdružení československých zahraničních letců 1939–1945. Tuto funkci zastával až do své smrti v roce 2003. S předsedou sdružení generálem Stanislavem Hlučkou byli nerozlučnou dvojicí. Byl stále napojen na československé a české vojenské letectvo a v roce 2002 převzal patronaci nad výcvikovou letkou v Náměšti nad Oslavou. Od roku 2008 nese jeho jméno. V roce 2013 byla přemístěna na základnu v Čáslavi, dostala nové číslo, ale nadále nese čestný název letka generála Aloise Šišky.

Pro sbírku Pamět národa byla zaznamenána audionahrávka s autentickou výpovědí generála Šišky, v níž se vrací až k zážitkům z dětství: *„Vzpomínám si, jak mi ve druhém ročníku měšťanské školy v Kroměříži třídní učitelka, paní Kouřilová, dala mnoho dobrých rad do života a věnovala mi český*

překlad knížky amerického autora O. Sweet Mardena Cokoli děláš, dělej dokonale. Tato knížka se stala filozofií celého mého života.“

Panel V Potočkách byl vytvořen v roce 2023 s využitím rodinných sbírek Čadových a Šiškových s laskavým svolením Jaroslava Čady a Dagmar Šiškové-Johnson. Pokud není uveden autor fotografií, je neznámý.

Dramaturgie a texty: Martina Jesenská, Dagmar Šišková-Johnson

Grafický design a ilustrace: Oskar Helcel

Zvláštní poděkování Pavlu Šinkovcovi

https://www.praha12.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=80112&id_u=1782